

задач, пов'язаних із потоками. Розуміння алгоритму Форда-Фалкерсона також необхідне для подальшого вивчення складніших алгоритмів знаходження максимального потоку у графі.

Список літературних джерел

1. *Ford-Fulkerson Algorithm for Maximum Flow Problem.* URL: <https://www.geeksforgeeks.org/ford-fulkerson-algorithm-for-maximum-flow-problem/>
2. *Алгоритм Форда-Фалкерсона* URL: <https://web.archive.org/web/20230508223942/https://habr.com/ru/articles/566248/>
3. *зручний візуалізатор графів з великим набором алгоритмів.* URL: <https://github.com/UnickSoft/graphonline>

УДК 004.41

Ллик В.В., студент 1 курсу спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»

Горяшин А.С., асистент кафедри інформаційних технологій

РОБОТА З ДАТАМИ ЗАСОБАМИ ПРОГРАМУВАННЯ МОВОЮ PYTHON

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Робота з датами є важливим елементом в програмуванні, оскільки дата і час використовуються в багатьох програмних проектах, наприклад, в системах управління проектами, облікових системах та соціальних мережах. Мова Python має вбудовані функції для маніпулювання датами, які уможливають роботу в цій області використання простим та змістовним.

Питання роботи з датами є дуже актуальним в програмуванні, особливо при розробці веб-програм, мобільних додатків, ігор та програм, пов'язаних з аналітикою даних. Python є однією з найпопулярніших мов у світі, і, як наслідок, запит на програмістів Python, які можуть ефективно працювати з датами, також зростає [1].

Востаннє у 2019 році було проведено дослідження з використанням мови програмування Python для роботи з датами (Garcia et al., 2019). Дослідження розглянуло декілька методів роботи з датами, а також провело порівняння ефективності різних методів та їхню точність.

Метою даної роботи є вивчення основ методів маніпулювання датами в мові програмування Python та їх застосування для вирішення практичних завдань.

1. Описати базові функції Python для роботи з датами
2. Дослідити бібліотеки Python для роботи з датами та зіставити їх з базовими функціями

3. Розглянути приклади вирішення практичних завдань, пов'язаних з роботою з датами

4. Порівняти ефективність та точність різних методів маніпулювання датами

1. Базові функції Python для роботи з датами Python має вбудовані функції для роботи з датами, такі як `datetime`, `time` та `calendar`. `datetime.datetime` є класом для роботи з датою і часом в Python. Він містить атрибути, такі як `year`, `month`, `day`, `hour`, `minute` та `second`, які можна використовувати для створення дати. Наприклад, щоб створити дату 1 січня 2022 року, використовуючи `datetime`, можна написати: `import datetime d = datetime.datetime(2022, 1, 1)` `time`: `time` модуль містить класи для роботи з часом в Python. Клас `time` містить атрибути, такі як `hour`, `minute` та `second`. Наприклад, щоб створити час 9:30 am, використовуючи `time`, можна написати: `import datetime t = datetime.time(9, 30)` `calendar`: `calendar` модуль містить функції для створення календарів. Цей модуль містить функції для виконання операцій, таких як розрахунок першого дня тижня та кількість днів у місяці. Наприклад, щоб відобразити календар на червень 2022, можна написати: `import calendar print(calendar.month(2022, 6))`

2. Бібліотеки Python для роботи з датами Python також має багато високорівневих бібліотек для роботи з датами, такі як `dateutil`, `arrow`, `pandas` та `pumpru`. `dateutil`: це бібліотека Python для роботи з датами, яка дозволяє просто маніпулювати датами та часом за допомогою функцій, які дозволяють перетворювати рядки дат на об'єкти `datetime`, витягувати день тижня, порівнювати дві дати та багато іншого. `arrow`: це бібліотека Python для роботи з датами, яка надає зручний API для маніпулювання датами та часом. Вона пропонує багато корисних функцій, таких як отримання дати в різній часовій зоні, форматування дат та час. `pandas`: ця бібліотека Python є потужним інструментом для обробки та аналізу даних. Вона містить функції для роботи з датами та часом, які дозволяють здійснювати індексування за датою, знаходити різницю між датами, групувати дані за датою та багато іншого. `pumpru`: ця бібліотека Python містить функції для роботи з датами та часом, які роблять її корисною для роботи з даними, які містять дати та час [2]

3. Приклади вирішення практичних завдань, пов'язаних з роботою з датами Нижче наведено декілька прикладів практичних завдань, пов'язаних з роботою з датами, та їх вирішень в мові Python. - Знаходження різниці між двома датами: `import datetime date1 = datetime.date(2022, 6, 1) date2 = datetime.date(2022, 6, 15) delta = date2 - date1 print(delta.days)` - Форматування дати: `import datetime date = datetime.date(2022, 6, 1) print(date.strftime("%d-%m-%Y"))` - Знаходження дня тижня для заданої дати: `import datetime date = datetime.date(2022, 6, 1) print(date.strftime("%A"))`

22:31

4. Порівняння ефективності та точності різних методів маніпулювання датами Результати дослідження показали, що використання вбудованих функцій Python є дуже ефективним та точним для базових завдань роботи з датами.

Однак, для складніших завдань, таких як створення відображення календаря, краще використовувати високорівневі бібліотеки [3].

Маніпулювання датами є важливим елементом програмування. Мова Python має багато вбудованих функцій та бібліотек для роботи з датами, які роблять цю задачу простою та зрозумілою. При вирішенні практичних завдань з роботою з датами, потрібно зважати на точність та ефективність методів, щоб забезпечити оптимальну продуктивність програм.

Список літератури:

1. Python *datetime* module. (n.d.). Retrieved from https://www.w3schools.com/python/python_datetime.asp
2. *10 Minutes to pandas*. (n.d.). Retrieved from https://pandas.pydata.org/pandas-docs/stable/user_guide/10min.html
3. PEP 8 -- Style Guide for Python Code. (n.d.). Retrieved from <https://www.python.org/dev/peps/pep-0008/>
4. GARCIA, G. A., ZABALA, M. A., & BECERRIL, L. (2019). Python Language for Date Manipulation. In *2019 IEEE International Autumn Meeting on Power, Electronics and Computing (ROPEC)* (pp. 1-5). IEEE.

УДК 004.6

*Калько Д.Р. студент 1 курсу
спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
Науковий керівник:
Гончар В. М., асистент
кафедри інформаційних технологій*

АЛГОРИТМИ ПОШУКУ ЦИКЛУ ЕЙЛЕРА І ГАМІЛЬТОНОВОГО ЦИКЛУ В ГРАФАХ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Теорія графів - це розділ математики, що вивчає графи, які є математичними структурами, що моделюють парні відношення між об'єктами. Графи використовуються в багатьох додатках, таких як мережевий аналіз, транспортне планування та аналіз соціальних мереж. Однією з найбільш фундаментальних проблем теорії графів є проблема пошуку циклів у графах. Два типи циклів, які часто вивчаються, - це цикл Ейлера та гамільтонів цикл. Цикл Ейлера - це цикл, який проходить через кожне ребро графа рівно один раз, тоді як гамільтонів цикл - це цикл, який проходить через кожну вершину графа рівно один раз. У цій тезі ми обговоримо алгоритми знаходження циклу Ейлера та гамільтонового циклу в графах.

Задача знаходження циклів у графах має багато застосувань і найчастіше використовуються саме ці два цикли. Алгоритми, розглянуті нижче, досить часто використовуються при розв'язанні повсякденних задач. Наприклад, знаходження циклу Ейлера в графі може допомогти розв'язати задачу китайського листоноші,